

Q. 11a - S. 31.3 - Dispozitivul lui Young.

14.05.2021

pag. (121-122)

1. Destinația dispozitivului Young și alcătuirea.
2. Schița și semnificațiile marilor.
3. Determinarea pozițiilor de (Max/min) franjele de interferență.
4. Determinarea interfrânjei $i = (x_{k+1} - x_k) = \lambda \frac{D}{a}$ și lung. de undă $\lambda = i \frac{a}{D}$.

- (1) Dispozitivul Young (1802) - este destinat pur și simplu în evidență a fenomenului de interferență și a franjelor (Max/min) obținute prin cuprindere:
- (S) - sursa de lumină.
  - (F) - planul celor două fante (S_1, S_2)
  - (E) - ecranul de observare a franjelor (Max, min).
  - ($a = 2\ell$) - distanța dintre fantele S_1, S_2
  - r_1, r_2 - drumurile geometrice parcurse de cele 2 rad./unde coerente.
  - $\delta = (r_2 - r_1)$ - diferența de drum dintre cele două unde.
  - $\delta_n = n(r_2 - r_1)$ - dif. de drum optic
  - $\pm x_k$ - coordonata unui (Max/min) de interferență
  - SO - axa optică / de simetrie a disp. Young.
  - P - punctul unde are loc interferența pe ecranul (E)

- (2) Schema Dispozitivului Young
- construit pt. interferența a două rad./unde coerente obținute prin divizarea aceluiași front de undă de la sursa (S)
- (3) Determinarea (Max) și (min) franjelor (de interferență)

Coef. princ. Huygens: S_1P, S_2P - unde secundare
(S - sursă primară, S_1, S_2 - surse secundare)

$\delta = (r_2 - r_1)$ - dif. de drum dintre (r_2, r_1) în P.

$a = 2\ell \rightarrow$ distanța dintre surse (S_1, S_2)

$S_1Q \perp S_2P$, (α) - unghiul ($\widehat{S_1S_2S_1Q} = \widehat{SO, PM}$)

$\Delta(S_1QS_2) \sim \Delta(MOP) \rightarrow \sin \alpha \approx \tan \alpha, \alpha \text{ mic}$

$\rightarrow \sin \alpha = \frac{\delta}{a} = \left(\frac{\delta}{2\ell}\right)$ iar $\tan \alpha = \left(\frac{x_k}{D}\right)$

$\Rightarrow \sin \alpha \approx \tan \alpha$

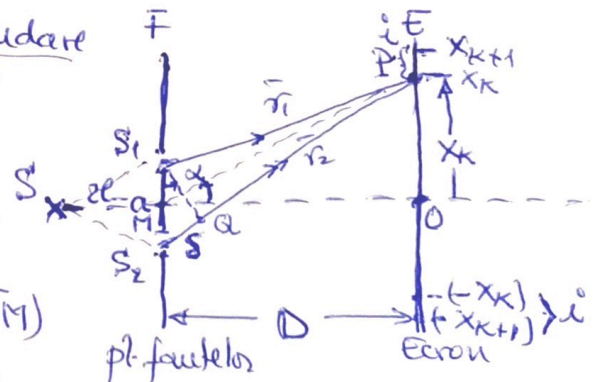
$\frac{\delta}{a} = \frac{x_k}{D} \rightarrow x_k = \left(\frac{D}{a}\right) \delta = \left(\frac{D}{2\ell}\right) \delta$

$x_k^{\text{Max}} = \left(\frac{D}{a}\right) \delta_{\text{Max}} = (2K) \frac{\lambda}{2} \left(\frac{D}{a}\right)$

$x_k^{\text{min}} = \left(\frac{D}{a}\right) \delta_{\text{min}} = (2K-1) \frac{\lambda}{2} \left(\frac{D}{a}\right)$

$\left. \begin{array}{l} (*) \\ (**) \end{array} \right\} K \in \mathbb{Z}$

$\left. \begin{array}{l} (*) \\ (**) \end{array} \right\} K = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

$(*) \delta_{\text{Max}} = (2K) \frac{\lambda}{2}$, franja (Max)

$(**) \delta_{\text{min}} = (2K-1) \frac{\lambda}{2}$, franja (min)

(4) Determinarea interfranței (i) și lungimii de undă (λ)

(i) - interfranța reprezintă distanța care separă 2 Max consecutive sau 2 min. consecutive

$$i = (X_{k+1}^{(M)} - X_k^{(M)}) = (X_{k+1}^{(m)} - X_k^{(m)}) \text{ sunt egale/identice}$$

deci $i_{\text{Max}} = [2(k+1) - 2k] \left(\frac{\lambda}{2} \right) \left(\frac{D}{a} \right) = 2 \frac{\lambda}{2} \frac{D}{a} = \lambda \left(\frac{D}{a} \right)$

$$i_{\text{min}} [X_{k+1}^{\text{min}} - X_k^{\text{min}}] = [2(k+1) - 1] - [2k - 1] \frac{\lambda}{2} \frac{D}{a} = \lambda \left(\frac{D}{a} \right)$$

Experimental se măsoară/cunoaște.

a) $\left\{ \begin{array}{l} \lambda - \text{lungimea de undă} \\ D - \text{distanța Ffont E-ecrou} \\ a = 2\ell - \text{distanța dintre sursele } (S_1, S_2) \end{array} \right.$ și se determină $i = \lambda \frac{D}{a}$

b) - se măsoară valoarea interfranței, i
 $\left\{ \begin{array}{l} \text{se cunoaște } D \text{ și } (a = 2\ell) \\ \text{și se determină din calcul } \lambda = \left(\frac{a}{D} \right) i \end{array} \right.$

Obs - Pt. $k=0$ → Se obține Max-central (X_0) pe axa de simetrie SO.

- celelalte Max. se distribuie simetric ($+X_k^{\text{Max}}$) și ($-X_k^{\text{Max}}$) de o parte și de alta a Max-central/axe de simetrie.

- Minimale se intercalează cu (Max) și se distribuie de asemenea simetric și alternativ ($\pm X_k^{\text{min}}$) - formând franjele întinse.

- Franjele de Max ($\pm X_k^{\text{Max}}$) - sunt franjele luminoase.

- Franjele de min ($\pm X_k^{\text{min}}$) - sunt franjele întinse.

- Interfranța (i) - este constantă în același med. optic, dar se schimbă dacă se trece în alt mediu cu n -diferit sau dacă se interpune în calea unui fascicul, diplasarea este dată de $|\Delta_k| = (X'_k - X_k) = (n-1) e \frac{D}{a}$

unde: $\left\{ \begin{array}{l} n - \text{indicele de refracție al med. optic interpus} \\ e - \text{grosimea lamei optice interpuse} \\ \Delta_k - \text{dist. cu care se deplasează franjele} \\ X_{k0} - \text{Max. initial} \\ X'_k - \text{Max. deplasat} \end{array} \right.$

